

การวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อพระราชดำริทางด้านการปกครองในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อแนวคิดทางด้านการปกครองในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบจากจากพระราชกรณียกิจทางด้านพระพุทธศาสนาและพระราชกรณียกิจทางด้านการปกครอง ทั้งนี้เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการปกครองบ้านเมืองภายใต้การนำแนวคิดทางพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

จากการศึกษาพบว่า พระองค์ทรงยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเป็นหลักในการดำเนินนโยบายทั้งเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ด้วยทรงบำเพ็ญพระองค์เป็นแบบอย่างเรื่องการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาทุกด้าน ทั้งศาสนธรรม ศาสนพิธี ศาสนวัตถุ และศาสนบุคคล อาทิ ฟังธรรม รักษาศีล ให้ทาน สร้างวัด และอุปถัมภ์พระสงฆ์มิได้ขาด มีผลทำให้สังคมเรียบร้อยในแง่ของความสงบมั่นคง นอกจากนี้ยังเกิดการขยายตัวของแหล่งเศรษฐกิจจากการสร้างวัด เกิดการฟื้นฟูศิลปวิทยาการในแขนงต่างๆ เพื่อเผยแพร่และต่อยอดองค์ความรู้ อันเป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชาติไทยให้ดำรงคงอยู่ตลอดไป

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในด้านการปกครอง ทั้งหลักสังคหวัตถุ ๔ ทศพิธราชธรรม ๑๐ จักรวรรดิวัตร ๑๒ และหลักธรรมอื่นๆ เพราะทรงเชื่อว่าพระมหากษัตริย์ที่ทรงไว้ซึ่งธรรม เกรงครัดในการปฏิบัติธรรม จะทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ขึ้นในประเทศ ราษฎรจะอยู่เย็นเป็นสุข และด้วยวิธีการบริหารการปกครองดังกล่าวมาทั้งหมด ทำให้พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวสามารถนำประเทศไทยฝ่าฟันอุปสรรคในยุคหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างวัฒนธรรมเก่ากับใหม่ได้อย่างราบรื่นและมั่นคง

The purpose of this research was to study the Power of Buddhism that had influenced the political of King Rama III, Phrabat SomDej Phra Nang Glao Jao Yoo Hua. By studying and comparing about the king's multifarious Buddhist practices and Governing the kingdom to find out the effect of the government administration on the country in bringing a concept of Buddhism to practical use in the period of His Majesty King "Nang Glao".

The finding was that His Majesty always used the Dharma principle way of Buddhism that became to the main idea to proceed strategically in terms of politics, economy and society. As well, King Rama III also practiced himself as a model to preserve all fields of Buddhism : Buddha teaching, Buddha ceremony, Buddha objects and Buddha individual ; by listening to doctrine, observing the precepts, giving to charity, building temples and supporting monks all the time which had a great effect on the stability of the community. Besides, there were fast developments of the economy in building temples, art and science restoration to disseminate and to keep the continuation of knowledge which became an identity of existing Thai culture.

His Majesty King "Nang Glao" had applied Buddhist principles to his governing and also made practical use of it in the field of administration. Example of Buddhist principle are : Four Object's Sangkaha, Virtues of the King Ten's dominion, Observance of the Twelve Precepts and other moral principles. Because King Rama III Believed that the great king had to be serious in maintaining doctrine and it would produce an effect on the richness of the country, as a result the people would live happily in peace. Therefore, the styles of the government administration mentioned above allowed him to smoothly lead Thailand throughout the difficult and critical time period between the old and new culture transition.